

Kefah Allush:

‘Het gaat me nu om de ander’

Presentator Kefah Allush (51) trekt in Oases in de Lage Landen langs Nederlandse gemeenschappen die op zoek zijn naar het paradijs op aarde. Heeft de tv-maker zijn eigen paradijs eigenlijk al gevonden?

TEKST: BRAM DE GRAAF BEELD: WILLEM JAN DE BRUIN

Nederland viert vakantie. Maar niet Kefah Allush. De EO-presentator is volop bezig met een nieuw reeks van *De kist* en een serie over duurzaamheid, waarvoor hij door Europa reist. Daarnaast valt hij in als presentator bij *Op1*. En ook op zijn succesvolle reeks *Oases in de Oriënt* komt nu een vervolg: *Oases in de Lage Landen*. Daarvoor hoefde hij deze keer niet ver te reizen, want aan bod komen plekken in en grenzend aan ons eigen land. “Vanwege corona konden we nergens heen”, zegt hij. “Het is mijn ambitie om mooie verhalen te maken en dit was een prachtige gelegenheid om het eens dichterbij huis te zoeken.”

Is het contrast niet enorm met de verhalen die je in het Midden-Oosten maakte?

“Zo groot zijn de verschillen niet altijd. De omgeving is dan minder exotisch, maar de verhalen zijn net zo de moeite waard. De mensen lijken in veel opzichten op elkaar. De inwoners van het enige Nederlandse bergdorp Vijlen hebben net als Berberstammen in de Sahara te maken met veranderingen in hun wereld. Wat kunnen ze aan tradities behouden, wat geven ze op? Nieuwkomers van buiten Limburg willen geen lid worden van hun fanfare of schutterij. Daardoor dreigt het dorp een stuk identiteit te verliezen en wordt hun ‘oase’ – de plek waar ze zich thuis en veilig voelen – bedreigd. De worsteling met een wereld die continu in beweging is, is universeel. Dat vind ik boeiend.”

Intrigeert het je als kind van migranten extra?

“Ik ben de eeuwige buitenstaander en heb daardoor een andere blik. Ik voel me erg thuis in Nederland, maar ook net even anders. Ik kijk met enige jaloezie

*'Ik wil me als
mens zo liefdevol
en nuttig mogelijk
maken in de
samenleving'*

PASPOORT

Naam: Kefah Allush

Geboren: 1 december 1969 in Nablus

Privésituatie: Woont met zijn tweede vrouw in Soest, drie kinderen

Opleiding: Havo

Carrière: Begint in 1987 bij de lokale omroep in Rotterdam. Werkt daarna voor verschillende omroepen in Hilversum als (eind)redacteur, producer, regisseur en presentator. Is uitvoerend producent van *De nationale Bijbeltest* en *Sterren op het doek*. Zit sinds 2009 bij de EO. Presenteert daar onder meer *Oases in de Oriënt*, *Jezus van Nazareth* en *De kist*. Is regelmatig presentator van het NPO Radio 1-programma *Dit is de dag*, deze zomer met Margje Fikse van de tv-talkshow *Op1*.

◀ naar mensen die ergens lid van zijn en dat samen beleven. Vaak zijn families daarvan al generaties lid. Als migrantenkind zal ik dat nooit hebben. Mijn denken en naar de wereld kijken, zijn een product van mijn Nederlandse omgeving en toch zal ik nooit lid van een schutterij zijn zoals zij en hun voorvaders. Het deel uitmaken van iets dat al lang bestaat, fascineert mij. Dat trekt me steeds naar dit soort gemeenschappen toe."

Was Nederland jouw vaders oase?

"Mijn vader vestigde zich hier definitief na de Zesdaagse Oorlog van 1967. Hij was al eerder in Nederland geweest, maar kon toen niet wennen aan de kou en bepaalde gewoonten, zoals stipt om zes uur warm eten. Vanwege de Israëlische bezetting van de Westbank koos hij toch weer voor Nederland. Hij wilde een veilige omgeving voor zijn gezin. En zo werd Vlaardingse zijn oase. Hij licht helemaal op als ik hem terugbreng wanneer hij bij mij in Soest is geweest en we die grauwe stad inrijden."

Je vader werkte zijn hele leven in een margarine-fabriek. Was dat jouw schrikbeeld?

"Elk dubbeltje werd bij ons thuis omgedraaid, zoals bij veel arbeidersmigrantengezinnen. Zo wilde ik niet leven. Als dubbeltje wilde ik een kwartje worden. Ik wilde mijn lot in eigen handen nemen en niet afhankelijk zijn van anderen, iets dat je in een arm milieu altijd voelt. Mijn ouders wilden dat ik ging studeren, Palestijnen vinden opleiding erg belangrijk. Maar ik was koppig en eigenwijs. De televisiejournalistiek was mijn roeping en ik zou het vak in de praktijk leren, besloot ik. Al voor mijn havo-examen schreef ik alle omroepen aan. Ik kreeg een positieve reactie van de VPRO die in Rotterdam een lokale omroep wilde opzetten. Ze zouden aan me denken. Daarna hoorde ik lang niets. Ik nam verschillende baantjes aan, zoals op een postkamer. En ondertussen maar wachten. Net voor ik de wanhoop nabij was, kwam het verlossende telefoontje. Vrij snel daarna mocht ik ook voor VPRO-radio een programma maken over de Eerste Intifada. Zo belandde ik op mijn zeventiende in Hilversum."

En dan bekruipt je op je 34e het gevoel: is dit alles?

“Een vroege midlifecrisis, ja. Ik had alles bij de televisie bereikt dat ik wilde bereiken, alles gedaan. Was dit het nu? Het was zo snel gegaan. Ook privé. Ik was inmiddels voor de tweede keer getrouwd en sinds mijn 21ste vader. Ik was overal vroeg bij.”

Door christen te worden kwam je uit die crisis. Hoe ging dat?

“Ik beseftte dat het werk mijn identiteit was geworden. Ik had me uit mijn milieu ontworsteld, had geld en maatschappelijke status verworven. Ik zou zielsgelukkig moeten zijn. Maar nee. Van mijn werk had ik de zin van het leven gemaakt. En dat was het niet. Wat maakt het leven dan wel zinvol? Ik kwam toen weer uit bij het geloof, iets dat ik op mijn veertiende had afgezworen. Als verhalenliefhebber ontdekte ik de diepere betekenis van Bijbelverhalen en dat de belangrijkste drijvende kracht van het universum de liefde is. Eigenlijk wist ik dat al, want mijn moeder zei vroeger altijd tegen me: ‘Jij bent een cadeautje voor

de wereld.’ Ik vond die liefde nu weer terug in Jezus. Sindsdien zoek ik explicieter naar manieren om de liefde een rol te laten spelen in wat ik doe, niet alleen in mijn werk, maar ook in mijn privéleven. Voortdurend bevraag ik mezelf: hoe liefdevol ben ik? En hoe kan liefde een doorslaggevende factor zijn in de verhalen die ik wil doorgeven.”

Is je werk daardoor een missie geworden?

“Ik noem het mijn lotsbestemming. Ik heb talenten en vaardigheden gekregen als mens om me zo liefdevol en nuttig te maken in de samenleving. Mijn rol is die van verhalenverteller en luisteraar. Als ik luister nodig ik mensen uit dingen te vertellen, dan voelen ze zich gekend en erkend, gehoord en gezien. Vroeger ging het er bij mij om dat ik status had en geld verdiende, dat ik er zélf mocht zijn. Nu gaat het om de ander. Dat voelt goed, want dit is blijkbaar waarom ik op aarde ben. Om in het leven van mensen deze rol te vervullen. En dat kan alleen als ik me open stel en een luisterend oor ben. Dat gaat niet vanzelf, hoor. Iedereen denkt wanneer ik in mijn reisprogramma’s op mensen afstap of Op1 presenteer, Kefah doet dat wel even. Welnee! Ik vind veel eng en heb dan de neiging geharnast een situatie in te gaan. Ik zeg wel tien keer op een dag tegen mezelf: ‘Open Kefah, open!’ Zo gaat me dat steeds beter af.”

*‘Ik blijf worstelen met het leven,
de ene dag iets meer dan de andere’*

Heb je nog wel eens het gevoel: is dit alles?

“Dat gevoel zal altijd terugkomen, maar ik heb nu door mijn geloof eerder een antwoord. Maar ik blijf iemand die een beetje worstelt met het leven, de ene dag iets meer dan de andere. Misschien ben ik wel een doodongelukkig, gemankeerd mens die het met dat verhaal van Jezus nog een klein beetje weet te redden. Wat daarvan de oorzaak is? Het is gewoon mijn aard.”

Dus hard werken is voor jou nog altijd het paradijs?

“Zo lang je in beweging blijft, sta je niet stil en val je niet om. Dat is misschien wel mijn grootste angst: omvallen.”

**Oases in de Lage Landen | woensdag | 22.20 | EO
NPO 2**